

Til familie og kulturkomiteen

Oslo 23.10.2012

FRIVILLIGHET NORGES INNSPILL TIL STATSBUDEJETTET FOR 2013

1. Momskompensasjonsordningen for frivillige organisasjoner, kap. 315 post 70

Frivillighet Norge er svært glad for at potten som er avsatt til momskompensasjon for frivillige organisasjoner er økt fra 627 500 000 kr i 2012 til 948 208 000 kr i 2013. Frivillighet Norge anser dermed at momskompensasjonsordningen er tilbake på sporet. Ordningen ble lovet innfasert til 1,2 mrd kr i 2014 i takt med kulturløftet i statsbudsjettet for 2010. Frivilligheten forventer at løftet vil bli innfridd og at ordningen vil bli tilført 250 000 mill kr i statsbudsjettet for 2014.

2. Driftsstøtte til Frivillighet Norge

Frivillighet Norge søkte om 5 millioner kr. i driftsstøtte, men i statsbudsjettet for 2013 har Frivillighet Norge kun fått 4,539 mill. Frivillighet Norge har 275 medlemsorganisasjoner som til sammen har over 50 000 lokale foreninger. Vi er en kompetansebase om frivillighet og drift av frivillig organisasjoner, og det viktigste talerøret for frivilligheten i overordnet frivillighetspolitiske spørsmål.

Medlemmene betaler om lag 2 mill kr i medlemskontingent til Frivillighet Norge. Noen organisasjoner har meldt seg ut fordi de ikke har råd til medlemskontingenten.

Samfunnsforskere finner en økt sammenheng mellom utenforskap i arbeidslivet og samfunnslivet^[1]. Frivillig sektor opplever økte forventninger også fra medlemmer, offentligheten og myndigheter, noe som gir både muligheter og utfordringer. Dette medfører også at det kreves mer av Frivillighet Norge og organisasjonene for å ivareta de verdiene og mulighetene som skapes i frivillig sektor og å skape rom for deltakelse fra hele befolkningen, også grupper som faller utenfor.

Frivillighet Norge trenger økt bevilgning blant annet på grunn av stadig større arbeidsbyrde knyttet til økende antall saker og økt opplæringsbehov hos medlemsorganisasjonene.

Viktige saker:

- Samarbeidsavtalen mellom regjeringen og frivillig sektor på helse- og velferdsfeltet har vært krevende og vil fortsatt kreve forsterket innsats og økt kompetanse i sekretariatet.
- Nasjonal nettportal for frivillighet. Forprosjektet er gjort. Realiseringen ligger til vurdering i KUD.
- Finn nøkkelen, et prosjekt for å øke deltakelsen i samfunnet. Er til vurdering i KUD og NAV.
- Oppfølging av Frivillighetsregisteret slik at det får full funksjonalitet.

Kursvirksomheten øker som følge av større behov for:

- styreopplæring og kurs i hvordan man kan lede og rekruttere frivillige
- kurs i bruk av sosiale medier, noe som særlig vil komme som en følge av at Frikanalen blir borte etter at Kulturdepartementet har kuttet støtten til Frikanalen.

^[1] "Fra folkebevegelse til filantropi?" Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillighet, 2010, Dag Wollebæk og Karl Henrik Sivesind.

Med utgangspunkt i økt pådriverrolle og større arbeidsbyrde bekymrer det oss at tilskuddet vårt er flyttet fra post 71 (Tilskudd til sekretariatet for frivillige organisasjoners interessepolitiske virksomhet), som hittil har vært øremerket Frivillighet Norge, til post 78 (Ymse faste tiltak) og at den konkrete størrelsen på bevilgningen ikke oppgis i post 78, men i vedlegg 2 til budsjettet. Vi opplever dette som en utydeliggjøring av den viktige rollen vi har, blant annet som en av myndighetenes viktigste dialogpartner i utvikling av frivillighetspolitikken og sivilsamfunnet.

Frivillighet Norge anmoder Familie- og kulturkomiteen om å vedta følgende merknad til kap. 315 post 78:

Komiteen ber om at bevilgningen til Frivillighet Norge økes til 5 millioner kroner i statsbudsjettet for 2013 i takt med opptrapping av arbeidsmengde og en mer krevende pådriverrolle.

3. Forskning på frivillighet, kap 315 post 21

Posten inneholder i alt 9 449 mill kr, hvorav 7,3 mill kr er forbeholdt forskning på frivillighet. Dette er en økning på 3,11% i forholdt til årets bevilgning på 7 073 mill. Det opplyses at Kulturdepartementet vil ta stilling til hvordan frivillighetsforskningen skal videreføres før forskningsprogrammet Virtuelt Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor løper ut.

Frivillighet Norge er glad for den forskningen som Kulturdepartementet har bestilt gjennom Virtuelt Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor. Det har vært avviklet en rekke prosjekter i programmet. Mange har dreid seg om sammenstillinger av eksisterende kunnskap. Frivillighet Norge er derfor enig med regjeringen i at det fortsatt er behov for styrket kunnskap og forskning, og vi er derfor glad for at styrket kunnskap og forskning fortsatt skal være en hovedstrategi for frivillighetspolitikken.

Vi trenger et systematisk langsiktig løft for å etablere en bred felles kunnskapsbase om frivilligheten i Norge for å kunne ta best mulig vare på og videreutvikle en frivillighetstradisjon som er unik i en internasjonal sammenheng. Organisasjonene trenger økt kunnskap som grunnlag for å ta strategiske avgjørelser om videreutvikling av aktiviteter og organisasjonen. Det offentlige trenger økt kunnskap for å kunne stimulere til mer og bedre frivillighet. Vi trenger kunnskap om "best practice" slik at flere organisasjoner kan lykkes med å inkludere flere som medlemmer og aktive frivillige, særlig blant grupper i befolkningen som statistisk sett deltar mindre i frivilligheten, og ikke minst må vi vite mer om hva som motiverer folk til å delta.

Frivillighet Norge anmoder Familie- og kulturkomiteen om å vedta følgende merknad til kap. 315 post 21:

Komiteen er enig i at det er nødvendig med et systematisk langsiktig løft for å øke kunnskapen om frivillig sektor, slik at både sektoren selv og det offentlige får best mulig grunnlag for å fatte beslutninger og stimulere til mer og bedre frivillighet. Planleggingen av den framtidige satsningen på frivillighetsforskning må skje i dialog med frivillig sektor, og slik at også sektorens kunnskapsbehov ivaretas.

4. Om tilskudd til studieforbund

Mange frivillige organisasjoner er medlemmer i studieforbund og mottar tilskudd fra disse til interne opplæringsaktiviteter. Det dreier seg om alt fra førstehjelpskurs til musikk- og dramaopplæring. Frivillighet Norge er bekymret over at studieforbundene mottar stadig færre tilskuddskroner, også i budsjettforslaget for 2013. Økningen fra i fjor er på kun 2,1%. Denne tendensen har vart siden 2008, og den har ikke endret seg etter at ny lov om voksenopplæring i 2010 ga studieforbundene større og flere mål og forpliktelser. Reduksjonen i tilskuddene til studieforbundene betyr en svekking av en viktig rammebetingelse for svært mange frivillige organisasjoner som er medlemmer i studieforbund.

Med hilsen

Birgitte Brekke
generalsekretær